

PELS RIJCKEN

Milieu in het omgevingsplan en de BOPA

Daniëlle Roelands-Fransen

VMR Actualiteitendag 19 maart 2026

1

II

Omgevingsplan en BOPA

Art. 2.4 Ow:

gemeente stelt voor het gehele grondgebied van de gemeente 1 omgevingsplan vast waarin regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen

Art. 4.2 Ow:

Omgevingsplan bevat regels voor hele grondgebied die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties → hoofdstuk 5 Bkl (instructieregels)

Art. 5.21 Ow juncto 8.0a lid 2 Bkl:

Omgevingsvergunning voor een BOPA wordt alleen verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

→ hoofdstuk 8 Bkl verwijst veelal terug naar hfst 5

2

Omgevingsplan van rechtswege

Art. 4.6 Invoeringswet Ow:

Per 1 januari 2024 van rechtswege omgevingsplan:

- Alle bestemmingsplannen, uitwerkingsplannen, wijzigingsplannen, beheersverordeningen, voorbereidingsbesluit, exploitatieplannen en bestemmingsplan verbrede reikwijdte;
- Alle inpassingsplannen (rijk en provincie);
- Regels archeologische monumentenzorg uit gemeentelijke erfgoedverordening;
- Gemeentelijke hemelwaterverordening ex artikel 10.32a Wm;
- Gemeentelijk geurverordening ex artikel 6 Wet geurhinder en veehouderij.

Samen met de bruidsschat (hfst. 22 omgevingsplan) vormt dit het tijdelijk deel omgevingsplan (art. 22.2 Ow) → Stb. 2023,267: tot 1-1-2032.

→ Hoe vorm te geven in aanloop naar 2032?

3

Milieu in het omgevingsplan: verschillende sporen

1. Brongerichte spoor: emissies (Bal)

Regels over milieubelastende activiteiten, waarvoor:

- ofwel geen algemene regels in Bal zijn opgenomen.

Dus: reguleren in omgevingsplan: algemene regels, meldplicht (art. 4.4 lid 1 Ow) of vergunningplicht (art. 4.4 lid 2 Ow) → dan dus ook omgevingsplanactiviteit!

- maatwerkregels kunnen worden opgenomen in omgevingsplan op grond van Bal.

2. Regels in het effectgerichte spoor: immissies op grond van instructieregels in het Bkl

3. Regels die zijn opgenomen in de bruidsschat (hfst 22 omgevingsplan) en voor 2032 moeten zijn omgezet naar het omgevingsplan (zowel emissies als immissies):

• Bijvoorbeeld:

- hotels, pensions en conferentieoorden
- restaurants, cafetaria's, snackbars en cateringbedrijven
- verblijfsrecreatie, dagrecreatie en sportfaciliteiten
- detailhandel en ambachten, supermarkten en bouwmarkten
- gebouwen voor permanente of tijdelijke bewoning, onderwijs- en kantoorgebouwen

4

Voorbeeld opbouw omgevingsplan

Opbouw vergelijkbaar met Bal

||

Omgevingsplan gemeente Amsterdam ^

Plekinfo Overzicht **Regels** Bijlagen Toelichting Q Zoeken

Bekijk: Gekozen locatie ▾

▼ Hoofdstuk 9 MILIEUBELASTENDE ACTIVITEITEN

▼ Afdeling 9.1 ALGEMENE BEPALINGEN ⓘ

- > Artikel 9.1 Toepassingsbereik ⓘ
- > Artikel 9.2 Voorrangsbepaling
- > Artikel 9.3 Oogmerken ⓘ
- > Artikel 9.4 Specifieke zorgplicht ⓘ
- > Artikel 9.5 Maatwerk
- > Artikel 9.6 Gegevens op verzoek
- > Artikel 9.7 Informeren bij ongewoon voorval
- > Artikel 9.8 Zelfstandige informatieplicht bij aanvraag omgevingsvergunning Bal-mba
- > Artikel 9.9 gereserveerd Gereserveerd ⓘ

▼ Afdeling 9.2 MILIEUREGELS, ANDERS DAN LOZEN OF BODEMBEHEER

5

5

Voorbeschermingsregels milieu: wijziging omgevingsplan

-
- Voorbeschermingsregels vooruitlopend op wijziging omgevingsplan (art. 4.14 Ow)
 - Voorbeeld: Voorbeschermingsregels bodem, gemeente Dordrecht
 - Bodemkwaliteitswaarden voor PFOA (type PFAS) en vergunningstelsel voor bouwen op met PFOA verontreinigde grond
 - Bkl bevat geen instructieregels voor PFOA: daarmee ruimte voor aanvullende (strengere) regels op decentraal niveau
 - Voorbeschermingsregels in verband met instructieregels Omgevingsverordening (art. 4.15 Ow)
 - Voorbeeld: Voorbeschermingsregels behorende bij het voorbereidingsbesluit grondwaterkwaliteit voor de gemeente Dordrecht
 - Voorbeschermingsregels vanwege instructieregels Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 ten aanzien van grondwaterkwaliteit
 - Regels met betrekking tot bouwen, open erven en terreinen en mba's.
 - Voorrangregels (zie o.a. AbRvS 30 april 2025, ECLI:NL:RVS:2025:1928, r.o. 5 Omgevingsplan Amsterdam)

6

6

Voorbeschermingsregels milieu

- Voorbeschermingsregels vooruitlopend op projectbesluit Minister (art. 4.16, lid 2 Ow)

Voorbeeld: Voorbeschermingsregels Waterstofnetwerk Noordzeekanaalgebied voor Gemeente Amsterdam

Vooruitlopend op voorbereiding projectbesluit Waterstofnetwerk Noordzeekanaalgebied voorkomen dat zich ontwikkelingen voordoen die gebied minder geschikt maken voor verwezenlijking project.

Vergunningplicht voor uitvoeren werken en werkzaamheden met verplicht advies Minister en toekomstig beheerder van transportleiding voor waterstof.

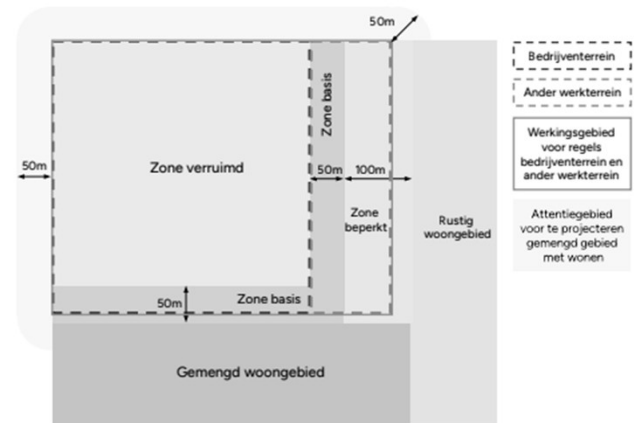
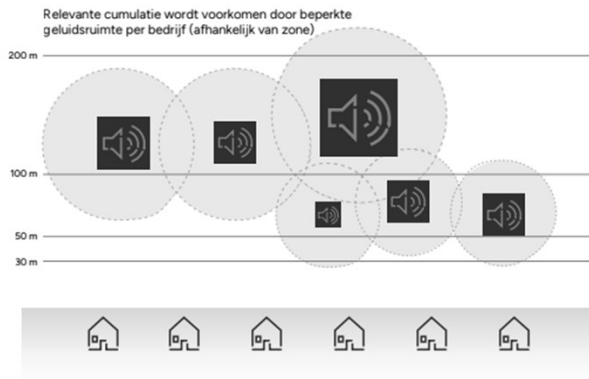

Milieuzonering: milieugebruiksruimte

- VNG Bedrijven en milieuzonering 2009: afstandseisen voor: geur, stof, geluid en gevaar
- Uitgangspunt omgevingsplan: zoveel mogelijk (gebiedsgerichte) standaardregels
- Bij cumulatie van milieubelasting zijn aanvullende regels nodig: voor geluid (5.69 Bkl) en geur (5.93 Bkl)
- VNG handreiking Activiteiten en milieuzonering geldt in aanvulling op standaard gebiedsgerichte regels in omgevingsplan.
- Principe:
 - inwaartse zonering waarbij ligging van zones afhankelijk is van ligging ten opzichte van milieugevoelige activiteiten.
 - passende gebruiksruimte per milieuhinderlijke activiteit. Daardoor geluid- of geurwaarde op een vaste afstand vanaf de grens van de locatie waar de activiteit wordt verricht.

Milieuzonering afgebeeld

Figuur 5.4 attentiegebied voor gemengd gebied met wonen

Milieuzonering

VzABRS 14 januari 2026, ECLI:NL:RVS:2026:178 (TAM-Omgevingsplan Hfst 22a, gemeente Deurne)

- Getoetst aan richtafstanden in bijlage A1 Activiteiten en Milieuzonering
- Geluid maatgevend: cat. 3.2 met richtafstand 50 meter in gemengd gebied (criteria VNG 2009)
- Locatiespecifiek onderzoek uitgevoerd, cat. 2 van toepassing, richtafstand 10 m. gemengd gebied: TAM-plan niet op dit onderdeel geschorst: bedrijven niet beperkt en goed woon- en leefklimaat geborgd

VNG 2009 gemengd woongebied		VNG 2024 gemengd woongebied (op hoofdlijnen)
Cat	Richt-afstand	Vertaald naar:
2	10 m	Basiswaarde 50 dB(A), traploos over eerste 50 meter tot grens woongebied
3.1	30 m	Basiswaarde 50 dB(A), traploos over eerste 50 meter tot grens woongebied
3.2	50 m	Vanaf 50 meter van gemengd woongebied: basiswaarde: 50 dB(A) op 50 meter van eigen terreingrens
4.1	100 m	Zone verruimd, basiswaarde 50 dB(A) tot maximaal 100 meter van eigen terreingrens

Milieuzonering

Vgl. Rb Midden-Nederland, 7 november 2025, ECLI:NL:RBMNE:2025:6585, r.o. 22:

Wabo van toepassing op aanvraag, daarom VNG handreiking 2009 van toepassing en niet de VNG Handreiking Activiteiten en milieuzonering van na het indienen van de aanvraag in 2024.

VNG aan de slag met Aanvulling handreiking Activiteiten en milieuzonering: Q1 2026 verwacht.

BOPA en Natura 2000-activiteit

Vzr. Rb. Gelderland 3 september 2025, ECLI:NL:RBGEL:2025:7393.

Het is aan de aanvrager om te bepalen wat wel en niet gelijktijdig met de BOPA wordt aangevraagd. De onlosmakelijkheid zoals die gold onder de Wabo, is onder de Ow komen te vervallen (zie art. 5.7 Ow, waaruit volgt dat een omgevingsvergunning voor verschillende activiteiten zowel los als gelijktijdig kan worden aangevraagd). Vergunninghoudster heeft de Natura 2000-activiteit niet aangevraagd. In principe valt deze activiteit buiten de reikwijdte van deze omgevingsvergunning.

Desondanks moet het college bij de beoordeling van ETFAL wel motiveren waarom deze activiteit niet op voorhand de uitvoering van de vergunning onmogelijk maakt. Het college mag in het kader van de uitvoerbaarheidstoets, als AERIUS-berekeningen zijn uitgevoerd, in principe uitgaan van de juistheid daarvan, tenzij eenvoudig zonder onderzoek is vast te stellen dat deze (evident) onjuist zijn. Een andere uitleg zou tot gevolg hebben dat het college alsnog feitelijk aan het beoordelen is of een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig is, terwijl die bevoegdheid (meestal) bij het college van GS is belegd.

Vragen?

Dank voor uw aandacht!

Pels Rijcken

13

Daniëlle Roelands-Fransen

Advocaat-Partner

+ 31 70 515 3973

danielle.roelands@pelsrijcken.nl

Pels Rijcken

14

14

PELS RIJCKEN

ALGEMEEN

T: +31 70 515 3000
F: +31 70 515 3100
E: INFO@PELSRIJCKEN.NL

BEZOEKADRES

NEW BABYLON
BEZUIDENHOUTSEWEG 57
2594 AC DEN HAAG

POSTADRES

PELS RIJCKEN
POSTBUS 11756
2502 AT DEN HAAG